

Patiënten informatie folder: “Het invriezen van sperma”

Inleiding

Door uw behandelend arts bent u verwezen naar het Fertiliteitslaboratorium van het AMC om uw sperma in te laten vriezen vanwege de kans op tijdelijke of blijvende onvruchtbaarheid.

Door het invriezen en opslaan van sperma is het mogelijk om op een later tijdstip een kinderwens te vervullen. Er kan echter geen garantie gegeven worden dat er met het ingevroren sperma ook daadwerkelijk een zwangerschap tot stand gebracht kan worden.

Algemeen

Als het onduidelijk is of het sperma ingevroren kan worden, bijvoorbeeld omdat u voor uw sperma schadelijke medicijnen gebruikt of gebruikt heeft, zal er een spoedafpraak gemaakt worden bij een arts van het Centrum Voor Voortplantingsgeneeskunde. Deze beslist in overleg met uw behandelend arts of invriezen mogelijk is.

Hoe vaak uw sperma moet worden ingevroren is afhankelijk van de tijd die er is voordat u gaat beginnen met de behandeling en van de kwaliteit van het ingevroren sperma. Meestal is dit drie keer. Als het van belang is dat de behandeling zo snel mogelijk gestart wordt, wordt er met 1 of 2 maal invriezen volstaan. Indien het mogelijk is worden er afspraken gemaakt met in achtneming van telkens 2 à 3 dagen seksuele onthouding.

Voor er kan worden overgegaan tot opslag van het ingevroren sperma moet u bewezen vrij zijn van infecties met het HIV, HTLV, Hepatitis B en Hepatitis C virus. Mocht u recent (minder dan 1 jaar geleden) in het AMC zijn getest op deze infecties, dan zijn deze uitslagen voldoende. Als dit niet het geval is moet u hiervoor getest worden. Hiertoe worden er bij uw eerste bezoek twee buisjes bloed afgenomen. Het sperma wordt dan tijdelijk opgeslagen in een quarantainevat totdat de testen bekend zijn. Indien één van de bloedtesten positief is kan het sperma niet worden opgeslagen.

Werkwijze

Door uw arts, de assistent of een verpleegkundige is er voor u een eerste afspraak gemaakt bij het Fertiliteitslaboratorium. U bent op de hoogte gebracht van de procedure met betrekking tot het invriezen.

Bij uw eerste bezoek moet u worden ingeschreven en moet er een status worden gemaakt. U dient hiervoor mee te nemen:

- het aanvraagformulier cryopreservatie ingevuld door uw arts
- uw legitimatiebewijs
- uw verzekeringsbewijs

Bij uw bezoek aan het Fertiliteitslaboratorium zal de procedure nogmaals met u worden doorgenomen door een van de medewerkers. Mochten er vragen of onduidelijkheden zijn over de procedure dan kunt u dit melden aan een van onze medewerkers.

Op het Fertiliteitslaboratorium is een kamer beschikbaar waar u sperma kunt produceren door middel van masturbatie. In deze kamer staan een bank, een tafeltje, een kastje waarin handdoeken liggen en er staan afvalbakken. Er is indirecte verlichting (dimmer) en er ligt enige erotische lectuur.

Indien u het prettiger vindt kunt u voor een volgend bezoek het sperma thuis produceren. U krijgt dan een potje van het Fertiliteitslaboratorium mee. Het sperma dient dan wel binnen een uur door u persoonlijk ingeleverd te worden bij het Fertiliteitslaboratorium. Gedurende dit uur moet het sperma op lichaamstemperatuur blijven door het potje tegen het lichaam, bijvoorbeeld in uw binnenzak, te bewaren.

Van iedere portie sperma wordt de kwaliteit vóór en na het invriezen bepaald. Zodra er levende zaadcellen worden aangetroffen wordt het sperma ingevroren. Als er geen zaadcellen worden gevonden, wordt er niet ingevroren.

Bij een vervolgbezoek krijgt u een afspraak bij een klinisch embryoloog. Als er slechts één keer kan worden ingeleverd wordt u gevraagd om na het produceren even te wachten, totdat de voorlopige uitslag bekend is. Dan volgt het gesprek met de klinisch embryoloog.

Indien het voor u niet mogelijk is om naar het Fertiliteitslaboratorium te komen, bestaat de mogelijkheid om het sperma op de afdeling waar u verblijft te produceren. Het sperma kan dan door een vertegenwoordiger naar het Fertiliteitslaboratorium worden gebracht. U moet hiervoor dan schriftelijk toestemming geven. Hiervoor is een formulier verkrijgbaar bij het Fertiliteitslaboratorium. Uw vertegenwoordiger dient dan deze toestemming, zijn/haar legitimatie, de verwijfsbrief, uw legitimatie en uw verzekeringsgegevens mee te nemen. De resultaten van het invriezen krijgt u in dit geval via uw behandeld arts.

Overeenkomst spermaopslag

Tijdens het gesprek met de klinisch embryoloog krijgt u te horen wat de kwaliteit is van de porties sperma die zijn ingeleverd. Tevens wordt de "Overeenkomst spermaopslag" met u doorgenomen en ondertekend. Indien u jonger bent dan 18 jaar, zal de overeenkomst ook ondertekend moeten worden door een ouder/verzorger.

De overeenkomst betreffende de opslag wordt aangegaan voor een periode van 10 jaar. Mocht u deze termijn willen verlengen, dan zal er opnieuw een contract moeten worden ondertekend door beide partijen. In principe is er geen limiet aan de duur van de opslag.

Opslag

Het sperma wordt voor het invriezen verdund met een invriesbuffer en ingevroren in strootjes. De strootjes worden bewaard bij een temperatuur van -196° C. De strootjes zijn voorzien van een kleur en unieke code en worden bewaard in gekleurde tubes. Na het invriezen wordt er van iedere portie een strootje ontdooid om de kwaliteit na het invriezen vast te stellen. Uw behandeld arts krijgt de uitslag van de verschillende porties die voor u zijn ingevroren.

Kosten

De eenmalige kosten voor het bewerken en invriezen van sperma zijn landelijk door de Nederlandse Zorgautoriteit vastgesteld en bedragen op 1-1-2010 € 385,83 plus € 18,26 per onderzochte portie.

Daarnaast worden er kosten gerekend voor het in bewaring houden van uw sperma. Deze kosten zijn eveneens landelijk door de Nederlandse Zorgautoriteit vastgesteld en bedragen op 1-1-2010 € 38,82 per kalenderjaar, ongeacht de datum waarop het sperma is ingevroren.

U betaalt deze kosten zelf en krijgt hiervoor een acceptgiro van de debiteurenafdeling van het AMC. Deze kosten worden in principe door uw verzekeraar vergoed. Indien u kunt aantonen dat uw verzekering deze kosten niet wil vergoeden, kunt u contact opnemen met het fertiliteitslaboratorium.

Voor actuele tarieven kunt u kijken op de internetsite van de Nederlandse Zorgautoriteit (<http://www.nza.nl>).

Controles

Mochten er vragen zijn over de kwaliteit van het sperma na afronding van uw behandeling, of indien er sprake is van kinderwens en u wilt weten welke behandelingsmogelijkheden er zijn, dan kunt u een afspraak maken bij het Centrum Voor Voortplantingsgeneeskunde (CVV). Het CVV is op werkdagen telefonisch bereikbaar op telefoonnummer 020-5664287 of via e-mail: cvv@amc.nl.

Controle van uw sperma na behandeling heeft pas zin vanaf 4 maanden na de laatste behandeling.

Gebruik

Het sperma is slechts opeisbaar door u persoonlijk. Indien u komt te overlijden, wordt het sperma vernietigd, tenzij er een geldige schriftelijke wilsbeschikking ten gunste van uw partner is. Een voorbeeld van een wilsbeschikking krijgt u tijdens het tekenen van de overeenkomst mee. Na ontvangst van de wilsbeschikking krijgt u een ontvangstbevestiging thuis gestuurd.

Vernietigen

Indien u het ingevroren sperma niet langer wilt bewaren kunt u schriftelijk een verzoek tot vernietiging indienen bij het Fertiliteitslaboratorium.